

ПАРТНЕРСЬКІ ЦИФРОВІ ОСВІТНІ ЕКОСИСТЕМИ ДЛЯ ДОРΟΣЛИХ: ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА, ФІНАНСОВО-ІНВЕСТИЦІЙНІ МЕХАНІЗМИ ТА УПРАВЛІННЯ ПУБЛІЧНИМИ РЕСУРСАМИ В РЕГІОНАЛЬНИХ ПРОГРАМАХ РОЗВИТКУ

© 2025 НЕЧАЄВА І. А., СКОРОБОГАТИЙ О. В.

УДК 374.7:351:332.1
JEL Classification: I28; O20; R58; H52

**Нечаєва І. А., Скоробогатий О. В. Партнерські цифрові освітні екосистеми для дорослих:
державна політика, фінансово-інвестиційні механізми та управління публічними ресурсами
в регіональних програмах розвитку**

Метою статті є розробка концептуальних засад партнерської моделі управління освітою дорослих, яка інтегрує інтереси та ресурси всіх учасників освітнього процесу та дозволить підвищити ефективність освіти дорослих шляхом синергії між владою, бізнесом та освітнім середовищем, із використанням цифрових інструментів та механізмів відкритого управління. У статті розкрито теоретико-практичні засади формування партнерських цифрових освітніх екосистем для дорослого населення в контексті регіонального розвитку, з урахуванням викликів, пов'язаних з децентралізацією, повномасштабною війною та цифровою трансформацією. Зроблено акцент на ролі органів місцевої влади як координаторів освітніх ініціатив у громадах, які володіють необхідними повноваженнями, інформацією про локальні потреби та спроможністю до партнерської взаємодії. Актуальність дослідження обумовлена необхідністю переосмислення підходів до управління освітою дорослих у сучасних умовах, коли економічна та соціальна адаптація населення, зростання цифрової грамотності, соціальна інклюзія та доступ до освіти упродовж життя є критично важливими для забезпечення сталого розвитку територій. Сучасні виклики вимагають створення інноваційних моделей, які б поєднували інтереси та ресурси місцевої влади, бізнесу, закладів освіти, громадських організацій та міжнародних партнерів. У роботі проведено аналіз нормативно-правової бази України у сфері освіти дорослих та цифровізації, вивчено ключові напрями регіональної політики, а також узагальнено практики українських територіальних громад, які вже реалізують ініціативи у сфері неформальної, цифрової та інклюзивної освіти. Автори здійснили типологізацію громад за критеріями інституційної активності, проєктної спроможності, соціальної чутливості та міжнародної взаємодії, що дозволяє краще зрозуміти потенціал розвитку освіти дорослих у різних умовах. Окрему увагу приділено аналізу міжнародного досвіду – програмам Erasmus+, ініціативам UNESCO, USAID, ETF, GPE та національним платформам (Diia.Education, EdUP), які демонструють ефективність моделей цифрової освіти для дорослих у контексті війни та відновлення. Встановлено, що поєднання цифрових рішень, локальної участі та зовнішньої підтримки є запорукою створення інклюзивного, доступного та результативного навчального середовища для дорослого населення. Запропоновано авторську модель партнерської цифрової освітньої екосистеми як комплексної системи взаємодії суб'єктів освітньої політики, орієнтованої на гнучке реагування на потреби дорослого населення через використання цифрових інструментів, механізмів спільного управління, співфінансування та результативного моніторингу. Визначено, що саме партнерський формат забезпечує сталість, масштабованість і адаптивність освітніх ініціатив у громаді, особливо в умовах кризи.

Ключові слова: державна політика, регіональні програми розвитку, освіта дорослих, цифрова трансформація, територіальні громади, публічно-приватне партнерство, міжнародне співробітництво, партнерська цифрова освітня екосистема.

Рис.: 3. Табл.: 4. Бібл.: 51.

Нечаєва Ірина Анатоліївна – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри менеджменту та адміністрування, Національний університет «Запорізька політехніка» (вул. Університетська, 64, Запоріжжя, 69063, Україна)

E-mail: irynanechaeva7@gmail.com

ORCID: <http://orcid.org/0000-0003-3429-7255>

Researcher ID: NRY-4566-2025

Скоробогатий Олег Вадимович – магістр кафедри менеджменту та адміністрування, Національний університет «Запорізька політехніка» (вул. Університетська, 64, Запоріжжя, 69063, Україна)

UDC 374.7:351:332.1
JEL Classification: I28; O20; R58; H52

Nechayeva I. A., Skorobogatyi O. V. Partner Digital Educational Ecosystems for Adults:

Public Policy, Financial-Investment Mechanisms, and Management of Public Resources in Regional Development Programs

The aim of the article is to develop conceptual foundations for a partnership model of adult education management that integrates the interests and resources of all participants in the educational process and enhances the efficiency of adult education through synergy between government, business, and the educational environment, using digital tools and open governance mechanisms. The article explores the theoretical and practical foundations for forming partner digital educational ecosystems for the adult population within the context of regional development, considering challenges related to decentralization, full-scale war, and digital transformation. The authors emphasize the role of local authorities as coordinators of educational initiatives in communities that possess the necessary powers, knowledge of local needs, and capacity for partnership interaction. The relevance of this research is determined by the necessity to rethink approaches to adult education management in the current context, where the economic and social adaptation of the population, the growth of digital literacy, social inclusion, and access to lifelong learning are critically important for ensuring the sustainable development of regions. Modern

challenges require the creation of innovative models that integrate the interests and resources of local authorities, businesses, educational institutions, civil society organizations, and international partners. The study analyzes Ukraine's regulatory and legal framework in the field of adult education and digitalization, examines the key directions of regional policy, and summarizes the practices of Ukrainian territorial communities that are already implementing initiatives in non-formal, digital, and inclusive education. The authors conducted a typology of communities based on the criteria of institutional activity, project capacity, social sensitivity, and international engagement, which allows for a better understanding of the potential for adult education development in various conditions. Special attention was given to the analysis of international experience – Erasmus+ programs, UNESCO, USAID, ETF, GPE initiatives, and national platforms (Diia.Education, EdUP) which demonstrate the efficiency of digital education models for adults in the context of war and recovery. It is found that the combination of digital solutions, local participation, and external support is key to creating an inclusive, accessible, and effective learning environment for the adult population. An original model of a partnership digital educational ecosystem is proposed as a comprehensive system for interaction among educational policy actors, aimed at flexibly responding to the needs of the adult population through the use of digital tools, joint management mechanisms, co-financing, and effective monitoring. It has been determined that the partnership format itself ensures the sustainability, scalability, and adaptability of educational initiatives within the community, especially in times of crisis.

Keywords: State policy, regional development programs, adult education, digital transformation, territorial communities, public-private partnership, international cooperation, partnership digital educational ecosystem.

Fig.: 3. **Tabl.:** 4. **Bibl.:** 51.

Nechayeva Iryna A. – Candidate of Sciences (Economics), Associate Professor, Associate Professor of the Department of Management and Administration, Zaporizhzhia Polytechnic National University (64 Universytetska Str., 69063, Ukraine)

E-mail: irynanechaeva7@gmail.com

ORCID: <http://orcid.org/0000-0003-3429-7255>

Researcher ID: NRY-4566-2025

Skorobogatyi Oleh V. – Master of the Department of Management and Administration, Zaporizhzhia Polytechnic National University (64 Universytetska Str., 69063, Ukraine)

У сучасних умовах трансформації публічного управління, цифровізації та викликів, спричинених війною, особливого значення набуває створення ефективної системи освіти дорослих як чинника економічної стійкості, соціального згуртування та професійної мобільності населення. На цьому тлі зростає роль місцевої влади, яка внаслідок децентралізації отримала розширені повноваження у сфері управління освітою та розвитку людського потенціалу на регіональному рівні.

Одним із ключових викликів є необхідність інтеграції цифрових технологій в систему освіти дорослих, що обумовлює формування цифрових освітніх екосистем. У таких екосистемах забезпечується доступ до навчання упродовж життя, особливо для вразливих категорій населення.

Водночас ефективне функціонування цифрових освітніх екосистем потребує партнерської взаємодії між органами місцевої влади, освітніми установами, бізнесом, громадськими організаціями та міжнародними донорами. Особливу роль відіграє включення освітніх ініціатив у стратегічні документи регіонального розвитку, що визначає їхню системність, цільову спрямованість і ресурсне забезпечення.

Актуальність дослідження зумовлена потребою у розробці концептуальних підходів до управління освітою дорослих у форматі партнерських цифрових екосистем на рівні територіальних громад, з урахуванням національних викликів та міжнародного досвіду.

Огляд літератури з теми, що досліджується, свідчить про актуальність і своєчасність проблеми,

що охоплює наукові та практичні аспекти навчання дорослих, цифрову трансформацію освіти, співпрацю різних секторів та виклики воєнного часу.

Дослідження О. Мельниченка (2020) підкреслює, що освіта дорослих має враховувати особливості мотивації, досвіду та потреб учнів. Важливою є якість неперервної освіти, що забезпечується інноваційними технологіями навчання, оновленням змісту та адаптацією до європейських освітніх стандартів [1]. В. Г. Кремень (2021) наголошує на специфіці освіти дорослих як окремого напрямку, що сприяє розвитку людського потенціалу в умовах сучасних викликів [2].

І. Нечаєва, О. Борисенко та Н. Онуфрієнко (2021) обґрунтовують необхідність створення проєктів розвитку людського потенціалу на регіональному рівні, де освіта дорослих виступає інструментом соціально-економічного розвитку [3].

Дослідження Г. Neubaum та співавторів (2025) показує, що пандемія сприяла підвищенню цифрових навичок у різних груп населення, що є актуальним для формування цифрових екосистем, де необхідно враховувати різний рівень цифрової компетентності дорослих [4].

В. І. Чертов, розглядає стратегії адаптації педагогічних працівників до дистанційного навчання та цифровізації освітнього процесу, що забезпечує безперервність освіти та розвиток цифрових компетентностей у дорослих [5]. О. В. Овчарук (2023) [6], О. Liashenko та співавтори (2024) [7] аналізують концептуальні засади цифровізації освітнього середовища, що є базою для створення єдиних цифрових екосистем.

Дослідження Т. В. Пуліної формують методологічну базу для розуміння принципів організації партнерських структур, що є актуальним для аналізу та розвитку регіональних цифрових освітніх екосистем для дорослих, де ефективна взаємодія учасників визначає успіх освітніх ініціатив [8; 9].

В. Радкевич (2023) висвітлює тенденції публічно-приватного партнерства у професійній освіті, що є важливим для формування ефективних цифрових освітніх екосистем [10]. А. Дзюба (2023) додає, що в умовах війни такі партнерства можуть покращити забезпечення закладів освіти ресурсами та технологіями [11].

М. Sommer (2024) [12], G. Ingram і P. Vora (2024) [13] досліджують, як Україна долає виклики війни через розвиток освіти дорослих і цифрову стійкість, що передбачає активну участь міжнародних інституцій та громадських ініціатив. Також зазначаються зусилля України у модернізації цифрової освіти та створенні передумов для партнерства на національному та міжнародному рівнях [14; 15].

С. Дембіцька, І. Сіверт [16], Н. Бобро [17], І. Нечаєва та П. Гудзь [18; 19] акцентують увагу на необхідності міжсекторальної співпраці для розвитку цифрової освіти дорослих, де місцеве самоврядування розглядається як ключовий суб'єкт, здатний створювати сприятливі умови для формування інноваційних партнерських освітніх екосистем на основі регіональних програм розвитку.

Незважаючи на те, що вищезгадані праці доцільно використовувати як теоретичне підґрунтя для подальших досліджень моделей ефективної взаємодії органів влади, місцевих громад і освітніх платформ у цифровому навчанні дорослих, у контексті теми формування цифрових освітніх екосистем для дорослих та партнерства громади, органів влади, бізнесу, освітніх і міжнародних інституцій, нами виокремлено основні питання, що залишаються недостатньо розробленими та потребують доопрацювання:

- ✦ недостатня інтеграція та координація між різними учасниками партнерства, відсутність чіткого механізму взаємодії і спільного управління цифровими освітніми екосистемами, що ускладнює їх ефективне функціонування;
- ✦ проблеми фінансування та ресурсного забезпечення створення і підтримки цифрових освітніх екосистем, зокрема у сфері освіти дорослих, потребують розвитку публічно-приватного партнерства і подальшого залучення міжнародних інституцій.

Таким чином, для ефективного розвитку цифрових освітніх екосистем для дорослих необхідно зосередитись на розробці відповідних моделей партнерства, удосконаленні цифрової інфраструктури та підвищенні компетентності усіх учасників освітнього процесу, а також на створенні надійних аналітичних інструментів для управління цими системами.

Метою роботи є розробка концептуальних засад партнерської моделі управління освітою дорослих, яка інтегрує інтереси та ресурси всіх учасників освітнього процесу та дозволить підвищити ефективність освіти дорослих шляхом синергії між владою, бізнесом та освітнім середовищем, із використанням цифрових інструментів та механізмів відкритого управління.

Методологічна основа дослідження ґрунтується на міждисциплінарному підході, що поєднує положення теорії публічного управління, регіонального розвитку, державної політики, цифрової трансформації.

У процесі дослідження було використано поєднання якісних і кількісних методів, що дозволило здійснити комплексний аналіз сучасного стану та перспектив формування цифрових освітніх екосистем для дорослих у територіальних громадах України.

Застосовано такі конкретні методи дослідження:

- ✦ *аналіз нормативно-правової бази*, державної та регіональної політики в Україні, що регулює сферу освіти дорослих;
- ✦ *контент-аналіз відкритих даних* (звіти Міністерства освіти і науки, Міністерства цифрової трансформації, міжнародних організацій, офіційних сайтів територіальних громад), що дозволив виявити основні практики впровадження освіти дорослих на місцевому рівні в умовах війни;
- ✦ *типологізація територіальних громад* за рівнем інституційної спроможності, інноваційності та адаптивності в сфері управління освітою дорослих. Типологія сформована на основі аналізу відкритих практик, локальних стратегій, партнерських проектів та міжнародної взаємодії, із поділом на чотири типи: інституційно активні, партнерсько-орієнтовані, адаптивно-реагуючі та тематично-спеціалізовані громади;
- ✦ *систематизація та узагальнення кращих практик* локального управління освітою дорослих в умовах війни, що дозволило ідентифікувати ключові чинники успіху,

- виклики та потреби в партнерських ресурсах;
- ★ *моделювання*. Розроблено аналітичну модель партнерської цифрової освітньої екосистеми, яка відображає взаємодію основних суб'єктів: органів місцевої влади, бізнесу, освітніх установ, міжнародних партнерів і громадських організацій. Модель відображає ключові елементи: спільне стратегування, ресурсне партнерство, цифрову інфраструктуру, управління результатами;
- ★ *інтерпретація вторинних емпіричних даних*, отриманих із звітів міжнародних організацій (ETF, UNESCO, USAID, Brookings та ін.), а також результатів впровадження

державних програм (Diia.Education, EdUP, DigiUni) у контексті забезпечення цифрової освіти дорослих.

Регіональна програма розвитку – це офіційно затверджений документ (середньостроковий план або програма), що містить послідовну систему взаємозв'язаних завдань і заходів, спрямованих на досягнення конкретних цілей, визначених регіональною стратегією розвитку [20; 21].

Регіональна програма розвитку реалізується через тематичні проекти територіального розвитку, має визначені часові рамки (зазвичай 3–5 років і більше), координується органами регіональної або місцевої влади та має бути забезпечена механізмами моніторингу та оцінювання ефективності (рис. 1) [22].

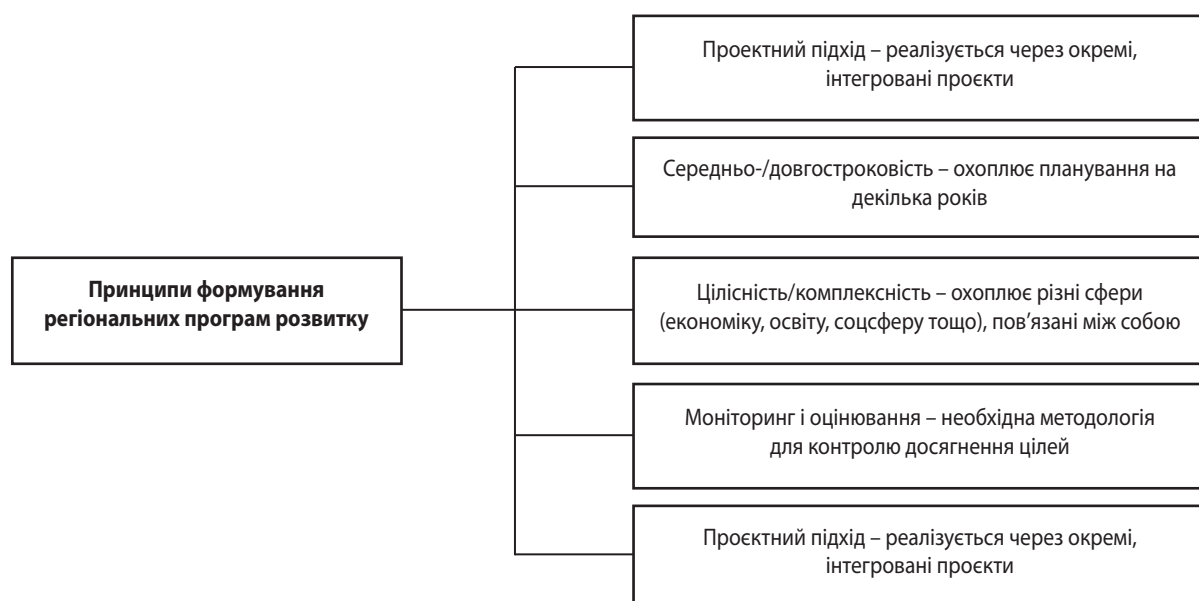

Рис. 1. Принципи формування регіональних програм розвитку

Джерело: складено авторами на основі [20–22].

У структурі регіональних програм розвитку освітні проекти, по-перше, виступають функціональним інструментом досягнення стратегічних цілей регіону (наприклад, зростання якісних та/або кількісних характеристик людського капіталу, підвищення конкурентоспроможності, соціальної згуртованості). По-друге, підсилюють інші компоненти програми – наприклад, освітні курси з підприємництва супроводжують інвестиційні проекти у МСП. І, нарешті, мають трансформативний потенціал, оскільки змінюють поведінку, навички та установки особистості.

Постійне зростання обсягів інформації в сучасному світі зумовлює необхідність безперервного оновлення знань. Навіть провідні університети світу не вважають, що їхні випускники отримують завершену, вичерпну освіту. Завдання закладів ви-

щої освіти полягає не лише в передачі знань, а насамперед у формуванні в студентів здатності до самонавчання та внутрішньої мотивації до постійного пізнання впродовж усього життя [3]. Саме тому стратегічні документи регіонального рівня дедалі частіше включають блоки щодо освіти дорослих. Відповідні освітні проекти відіграють активну роль у розвитку регіональної соціальної спроможності та конкурентоспроможності [23].

Освіта для дорослих – це окрема галузь державної освітньої політики, яка спрямована на перепідготовку, підвищення кваліфікації, формування нових компетентностей; адаптує населення до економічних, соціальних і демографічних змін.

У контексті регіональних програм розвитку проекти освіти для дорослих відіграють подвійну роль:

- а) інструмент економічного розвитку – формування кадрового потенціалу для локального бізнесу, галузей регіону (сільське господарство, ІТ, логістика тощо);
- б) засіб соціальної інтеграції – навчальні програми для переселенців, людей старшого віку, малозабезпечених, ветеранів. Освіта дорослих у регіональному вимірі поєднує політику, економіку та громаду через освітні ініціативи, що можуть трансформувати регіональну дійсність.

Проекти освіти для дорослих займають центральне місце серед освітніх ініціатив у громадах, адже охоплюють найбільш активну, але водночас

найменш охоплену категорію – доросле населення. Їх успішність значною мірою залежить від включення у регіональні програми розвитку, підтримки місцевої влади, а також залучення стейкхолдерів – роботодавців, неурядових і громадських організацій, міжнародних партнерів (рис. 2).

Окрім вищесказаного, освіта дорослих – це цілеспрямований процес набуття знань, умінь і навичок особами після завершення формальної освіти, що сприяє їхньому професійному та особистісному розвитку. Цей процес базується на відповідних принципах, які враховують специфіку навчання дорослих (табл. 1).

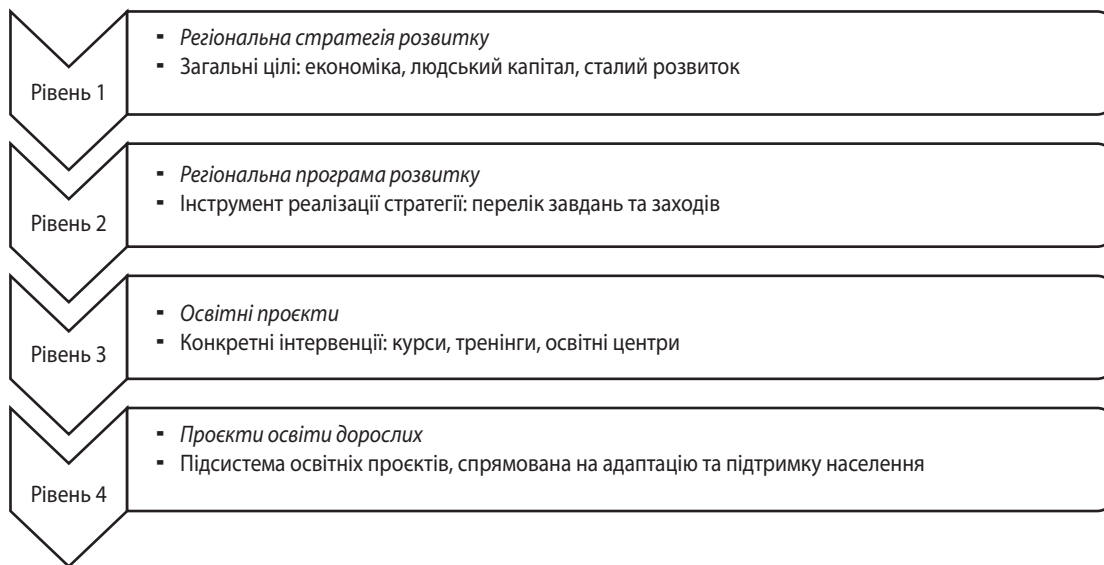

Рис. 2. Місце проектів освіти для дорослих в ієрархії регіонального планування

Джерело: авторська розробка.

Таблиця 1

Основні принципи освіти дорослих

Принцип	Опис
Самоусвідомленість і мотивація до навчання	Дорослі навчаються ефективніше, коли усвідомлюють потребу в нових знаннях і мають внутрішню мотивацію до навчання
Практична спрямованість	Навчальний процес орієнтований на вирішення реальних життєвих і професійних завдань, що забезпечує безпосередню застосовність знань
Врахування життєвого досвіду	Освіта дорослих враховує попередній досвід учасників, що дозволяє інтегрувати нові знання з уже наявними
Гнучкість і адаптивність	Програми навчання повинні бути адаптовані до індивідуальних потреб, можливостей і обмежень дорослих слухачів
Співпраця і взаємодія	Навчання дорослих ефективніше в умовах партнерської взаємодії між викладачем і слухачем, що сприяє обміну досвідом і знаннями

Джерело: складено авторами на основі [1; 2; 24].

У сучасному світі, що стрімко змінюється під впливом цифровізації, глобальних криз та трансформацій ринку праці, освіта дорослих має орієнтуватися на розвиток не лише знань, а й ключових компетентностей і м'яких навичок. Своєю чергою, цифрова складова освіти забезпечує доступність навчання незалежно від місця проживання чи графіка роботи. У цих умовах навчання впродовж життя перетворюється з опції на необхідність, а здатність до самонавчання та перенавчання – на конкурентну умову стійкості дорослої людини.

Важливою є інтеграція зусиль держави та місцевої влади, особливо в умовах децентралізації [25] та реформування освітньої сфери, та є необхідною умовою для розвитку ефективної системи освіти дорослих.

Держава виступає як стратегічний регулятор, що забезпечує загальні умови та стандарти, тоді як органи місцевої влади відіграють виконавчу роль, адаптуючи політику до локального контексту, забезпечуючи практичну реалізацію освіти дорослих та цифровізації на місцях (табл. 2).

Таблиця 2

Роль держави та органів місцевої влади в системі публічного управління освітою дорослих

Роль держави	Роль місцевої влади	Співпраця держави та місцевої влади
Держава формує нормативно-правову базу та стратегічні напрями розвитку освіти дорослих. Зокрема, розробка проекту Закону України «Про освіту дорослих» передбачає створення Національної ради з питань підтримки освіти дорослих, Фонду підтримки освіти дорослих, а також визнання результатів неформального навчання. Ці ініціативи спрямовані на забезпечення системного підходу до розвитку освіти дорослих в Україні	Органи місцевої влади отримали розширені повноваження в управлінні освітою внаслідок децентралізації. Вони відповідають за створення та підтримку освітніх програм для дорослих, враховуючи потреби місцевих громад. Це включає організацію навчальних курсів, професійної підготовки та перепідготовки, а також сприяння розвитку цифрових навичок серед дорослого населення	Ефективне функціонування системи освіти дорослих можливе завдяки тісній співпраці між державними органами та місцевим самоврядуванням. Держава забезпечує загальні стандарти та фінансування, тоді як місцеві органи влади адаптують освітні програми до специфіки своїх громад, забезпечуючи їхню актуальність та ефективність

Джерело: складено авторами на основі [26; 27].

Цифровізація освіти дорослих в Україні та світі зазнала суттєвих трансформацій під впливом глобальних і національних чинників.

1. Пандемія COVID-19 стала каталізатором цифрової трансформації та потужним стимулом для впровадження цифрових технологій в освіті дорослих: користувачі Інтернету покращили свої цифрові навички, було впроваджено хмарні платформи для дистанційного навчання [4].
2. Повномасштабна війна спричинила системну кризу в освітній сфері, зокрема, масові руйнування інфраструктури закладів освіти. За даними МОН України, станом на липень 2024 р зафіксовано 4063 пошкоджених заклади освіти [28]. Багато освітніх закладів були змушені переміститися або перейти на дистанційне навчання. Критичною є ситуація в сфері освіти дорослих, оскільки руйнування інфраструктури коледжів, центрів профосвіти та установ неформального навчання значно обмежує можливості перекваліфікації, ресоціалі-

зації та адаптації громадян до нових умов життя. Слід зазначити, що, незважаючи на руйнування, освіта змогла адаптуватися, впровадивши інноваційні підходи до навчання [29], більшість закладів успішно впровадили онлайн-навчання [12].

3. Уряд України активно впроваджує цифрові рішення, зокрема, платформа Diia дозволяє громадянам отримувати доступ до важливих документів та послуг онлайн, що є критично важливим для внутрішньо переміщених осіб та біженців (близько 14 млн українців були змушені залишити свої домівки) [13]. Уряд також співпрацює з міжнародними партнерами для забезпечення безперервності освіти для біженців, наприклад, через програми Erasmus+ та Horizon Europe.
4. Цифрова трансформація є стратегічним пріоритетом, у т.ч. розвитку цифрової інфраструктури в освіті. З 2022 р. було розподілено понад 260000 цифрових пристроїв для учнів і вчителів [30], створено понад 300 цифрових навчальних центрів, прове-

дено навчання з цифрової грамотності для понад 300000 педагогів [31]. Платформа Diia.Education була оновлена для надання безкоштовного доступу до курсів з цифрових навичок, підприємництва та інших сфер [14]. На платформах, зокрема в межах ініціативи «Дія.Цифрова освіта», зареєстровано понад 2,1 млн користувачів, видано понад 3,1 млн сертифікатів, доступно понад 250 освітніх продуктів. До програм з підвищення цифрової грамотності залучено понад 6 млн українців, включаючи дорослих, військовослужбовців і внутрішньо переміщених осіб. Для забезпечення доступу до навчання в громадах створено понад 5000 офлайн-центрів цифрової освіти, які функціонують на базі бібліотек, шкіл, ЦНАПів, центрів зайнятості та громадських просторів [32].

5. Україна отримує підтримку від міжнародних партнерів, що надають фінансову та технічну допомогу для розвитку цифрової освіти, підтримки працівників та бізнесу, для підготовки до «зеленого» та цифрового відновлення країни [29]:
 - ✦ програма Erasmus+ сприяє розвитку цифрових навичок та інклюзії в Україні. Зокрема, проєкт «Цифровий університет» (DigiUni) створює єдину цифрову освітню екосисте-

му, забезпечуючи доступ до якісної освіти для дорослих, включаючи внутрішньо переміщених осіб та ветеранів війни [33];

- ✦ програми з підвищення цифрової грамотності в Україні реалізуються UNESCO. Понад 50000 українських вчителів пройшли онлайн-курси з цифрової педагогіки [34];
- ✦ USAID впроваджувало проєкти з розвитку професійних навичок для дорослих. Проєкт «Розвиток робочої сили для України» був спрямований на зміцнення інституцій вищої та професійної освіти, на підвищення кваліфікації дорослого населення, особливо внутрішньо переміщених осіб та інших вразливих груп [35];
- ✦ Глобальне партнерство в освіті (GPE), разом з Google, Microsoft та UNESCO, надали понад \$51 млн для підтримки дистанційного навчання та психосоціальної допомоги в Україні. Ці кошти спрямовані на забезпечення безперервності освіти в умовах конфлікту [36].

Проведений аналіз дозволив зробити висновки, що в умовах війни громади мають можливість і здатні адаптувати освітні послуги до потреб дорослого населення, використовувати партнерські (донорські) ресурси, впроваджувати інноваційні підходи у змісті, формах і форматах навчання (табл. 3).

Таблиця 3

Приклади впровадження освіти для дорослих у громадах України

Назва громади	Ініціативи та практики	Особливості
Славутська МТГ, Хмельницька область	Програми неформальної освіти, співпраця з ГО, підвищення кваліфікації дорослих	Активна взаємодія з громадянським суспільством
Чугуївська МТГ, Харківська область	Локальні освітні програми для ВПО, адаптація під час війни	Гнучкість у кризових умовах
Баранівська МТГ, Житомирська область	Освіта для жінок і молоді, соціальне підприємництво, сталий розвиток	Інтеграція освіти з економічним розвитком
Долинська МТГ, Івано-Франківська область	Партнерства з міжнародними донорами, інноваційна освіта	Міжнародна співпраця та модернізація
Глухівська МТГ, Сумська область	Навчальні програми для ветеранів, ВПО, осіб 50+, робота з грантами	Охоплення соціально вразливих груп
Новоолександрівська СТГ, Запорізька область	Розвиток інфраструктури освіти (матеріально-технічна база)	Інфраструктурна підготовка до розширення освіти дорослих
Широківська СТГ, Запорізька область	Проєкти з гендерної рівності, демократії, партнерство з ПРООН, U-LEAD	Впровадження міжнародних моделей управління освітою
Комиш-Зорянська ТГ, Запорізька область	Центри неформальної освіти, адаптація молоді, партнерства	Успішна практика до війни, потенціал відновлення
Вільнянська міська ТГ, Запорізька область	Освітні ініціативи для ВПО, потенційна платформа для ЦОД	Освітні сервіси в умовах переміщення населення

Джерело: складено авторами на основі [37; 45].

На прикладі територіальних громад України виокремлено успішні моделі локального управління освітою дорослих, які охоплюють інституційну сталість, соціальну орієнтованість, реакцію на кри-

зові обставини та активну міжнародну взаємодію. Авторами запропоновано класифікацію територіальних громад відповідно до рівня їх управлінської активності в сфері освіти дорослих (табл. 4).

Таблиця 4

Типологізація громад за рівнем управлінської активності в освіті дорослих

Тип	Характеристика	Приклад
Інституційно активні громади – демонструють системність, довгострокове бачення й інтеграцію освіти дорослих у місцеву політику	Має сталу політику в сфері освіти дорослих; впроваджує власні програми; створені спеціалізовані структури (центри, хаби, платформи); є міські стратегії, цільові програми	Запорізька міська ТГ, Славутська МТГ
Партнерсько-орієнтовані громади – сильні у проєктному управлінні, відкриті до міжнародного досвіду та донорської допомоги	Впроваджують освіту дорослих переважно через партнерства з донорами, ГО, міжнародними організаціями. Висока гнучкість, інновації, проєктне фінансування	Долинська МТГ, Широківська СТГ, Глухівська МТГ, Комиш-Зорянська ТГ
Адаптивно-реагуючі громади – швидко реагують на виклики, мають потенціал до розвитку інституційної спроможності	Реагують на поточні виклики (війна, переміщення, соціальні кризи), створюють антикризові освітні ініціативи без наявності сталої стратегії	Чугувівська МТГ, Вільнянська ТГ, Новоолександрівська СТГ
Тематично-спеціалізовані громади – фокусуються на окремих групах, що дозволяє ефективно використовувати обмежені ресурси	Освітні ініціативи спрямовані на конкретні цільові групи: жінки, молодь, ветерани, переселенці; тісно пов'язані з соціальною політикою	Баранівська МТГ, Глухівська МТГ

Джерело: авторська розробка.

Інтеграція міжнародного досвіду в розвиток освіти дорослих в Україні є важливим чинником підвищення її ефективності, інноваційності та відповідності сучасним глобальним стандартам. Міжнародні партнери не лише посилили фінансову та технічну підтримку, а й активно передають успішні моделі управління освітою дорослих, методики навчання, цифрові підходи та стратегії мобілізації громади.

Основні напрямки інтеграції:

- ✦ адаптація європейських підходів до освіти дорослих;
- ✦ участь у міжнародних освітніх проєктах;
- ✦ спільне створення навчальних курсів та платформ;
- ✦ навчання педагогів за міжнародними стандартами;
- ✦ інституційна трансформація. За зразком європейських країн в Україні з'являються муніципальні освітні коаліції – партнерства між ОМС, бізнесом та громадським сектором, що забезпечують стратегічне планування розвитку освіти дорослих на місцях з урахуванням міжнародного досвіду.

Успішна реалізація подібних ініціатив можлива лише за умови стратегічної координації, міжсекторальної співпраці та активного врахування потреб громади.

Створити стійку, адаптивну та інклюзивну освітню інфраструктуру для дорослого населення дозволяють наступні форми співпраці: публічно-приватне партнерство (ППП) [46]; освітні кластери [47]; центри цифрової освіти (Digital Learning Hubs) [48]; спільне фінансування та реалізація програм [49]. Важливим у цьому сенсі є участь громадськості – залучення громадських організацій та місцевих жителів до аналізу освітніх потреб, розробки програм та моніторингу їх ефективності.

Аналіз кращих практик [10; 50] свідчить, що у країнах Європейського Союзу PPP є однією з найбільш ефективних форм співпраці. Так, у професійній освіті PPP сприяє розширенню учасників партнерства та розвитку нових форм співпраці; підвищенню якості освіти; розробці навчальних програм відповідно до вимог ринку праці; збільшенню фінансування через інвестиції державного, приватного секторів та міжнародних організацій.

PPP активно розвивається в Україні [11], зокрема, бізнес інвестує у професійну освіту та підтримує проєкти PPP; роботодавцями ініційовано перехід від кваліфікаційних характеристик до професійних стандартів, що стало основою розробки освітніх програм; створено Кваліфікаційні центри для оцінювання результатів

навчання, що забезпечує швидкий доступ до легальної роботи.

Під час повномасштабної війни в Україні значно зросла потреба в забезпеченні рівного доступу до якісної освіти. Приватний сектор активно долучається до вирішення цієї проблеми, зокрема, передає комп'ютерну техніку закладам освіти через благодійні організації [13].

Модель цифрової освітньої екосистеми (ЦОЕ), яка базується на сучасній міжнародній практиці та на українських реаліях цифрової трансформації освіти являє собою інтегровану систему, що поєднує технологічну інфраструктуру, цифровий контент, управлінські механізми та партнерську взаємодію між органами місцевої влади, бізнесом і закладами освіти з метою забезпечення доступного та безперервного навчання дорослих [51].

Формування ЦОЕ на основі партнерства між органами місцевого самоуправління, бізнесом та закладами освіти вже демонструє позитивні результати та має значний потенціал впливу як на індивідуальному, так і на соціально-економічному рівні. Насамперед, впровадження сучасних цифрових рішень і платформ сприяє зростанню доступу дорослого населення до безперервного навчання, особливо для вразливих груп, таких як ВПО, люди старшого віку або мешканці віддалених громад. Такі ініціативи, як освітні хаби, мікрокурси, сертифікаційні програми на базі цифрових платформ, дозволяють швидко і гнучко реагувати на зміну ринку праці, зокрема на зростаючий попит на цифрові навички.

Результати партнерських проєктів, зокрема EdUP, Diia.Education або локальних ініціатив у межах освітніх кластерів, підтверджують ефективність

такого підходу: підвищується мотивація до навчання, зростає кількість людей, що успішно завершують курси і сертифікують свої компетенції, роботодавці отримують краще підготовлені кадри. Крім того, органи місцевого самоврядування, які виступають координаторами процесів, набувають управлінської спроможності реалізовувати стратегічні освітні політики з урахуванням потреб громади. Очікуваний довгостроковий ефект включає посилення цифрової інклюзії, розвиток людського капіталу, підвищення економічної активності населення та конкурентоспроможності територіальних громад.

Партнерська модель управління освітою – це концепція, яка передбачає спільну відповідальність, координацію дій та розподіл ресурсів між різними суб'єктами у сфері освіти. У контексті освіти для дорослих у територіальних громадах, така модель має особливе значення, оскільки вона дозволяє створювати гнучкі, адаптивні та цифрові (інноваційні) освітні екосистеми, зорієнтовані на потреби місцевого населення (рис. 3).

Основні риси партнерської моделі:

1. Багатосторонність. Учасниками процесу виступають: органи місцевої влади; освітні установи; бізнес (як роботодавець і інвестор); громадські організації та громадяни; міжнародні партнери.
2. Спільне планування та стратегування. Формування місцевих програм освіти базується на діалозі між партнерами, враховуючи ринкові потреби, освітні запити населення, цифрову інфраструктуру громади.
3. Коінвестування та розподіл ресурсів:
 - а) орган місцевого самоврядування надає приміщення, адмініструє програму;

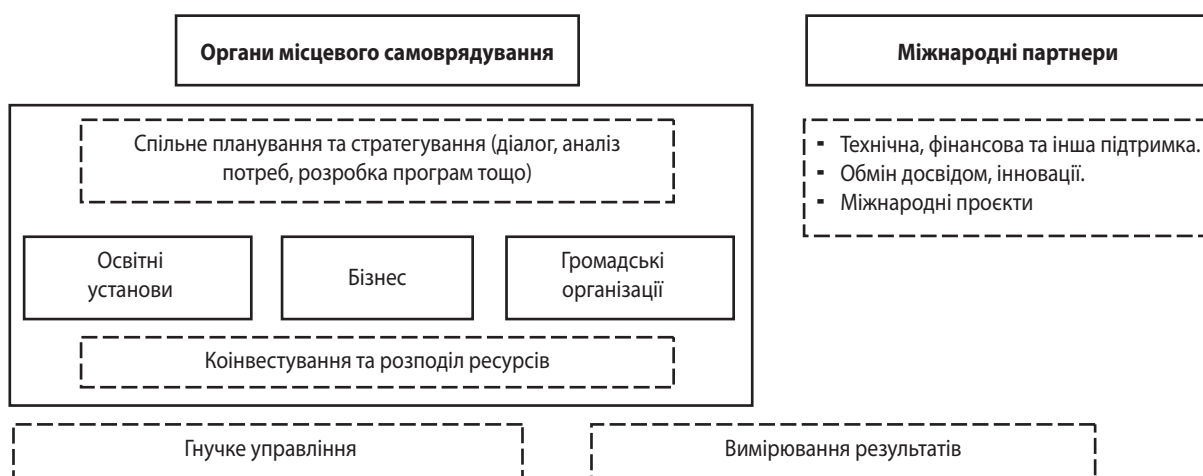

Рис. 3. Партнерська модель управління освітою дорослих

Джерело: авторська розробка.

- б) освітній заклад розробляє програми, проводить навчання;
 - в) бізнес надає обладнання, стажування або гранти;
 - г) міжнародні партнери забезпечують технічну, фінансову та іншу допомогу.
4. Гнучке управління та адаптивність передбачає замість централізованих, жорстких структур – децентралізовані освітні моделі, які швидко реагують на виклики.
 5. Успіх програм вимірюється не тільки за формальними критеріями (наприклад, кількість слухачів), а й за реальними змінами – працевлаштування, рівень цифрової грамотності, підприємницька активність тощо, що потребує від партнерів спільної відповідальності за результат.

Отже, партнерська модель – це відхід від вертикального до горизонтального співуправління, що дозволяє ефективніше використовувати ресурси, краще відповідати на потреби дорослого населення в освіті та зміцнювати локальну спроможність громад.

ВИСНОВКИ

Динаміка сучасного ринку праці, зумовлена як зовнішніми викликами (війна, демографічні зміни, цифровізація), так і внутрішніми трансформаціями (зростання самозайнятості, попит на нові компетентності, інклюзія), переконливо свідчить про необхідність формування повноцінної системи освіти для дорослих. Ринок праці стає не лише споживачем результатів освіти, а й каталізатором розвитку системи неперервного навчання, у центрі якої – доросла людина з її потребами, потенціалом і правом на гідну працю.

Освіта дорослих – це цілеспрямований процес набуття знань, умінь і навичок особами після завершення формальної освіти, що сприяє їхньому професійному та особистісному розвитку.

У роботі визначено роль держави та органів місцевої влади в системі публічного управління освітою дорослих. Встановлено, що держава виступає як стратегічний регулятор, який забезпечує загальні умови та стандарти, тоді як органи місцевої влади відіграють виконавчу роль, адаптуючи політику до локального контексту, забезпечуючи практичну реалізацію освіти дорослих та цифровізації на місцях.

Цифровізація освіти дорослих зазнала значного впливу з боку пандемії, війни та міграційних процесів. Проте завдяки адаптації, інноваціям та міжнародній підтримці Україна змогла забезпечити безперервність і розвиток освіти для дорослих,

що є критично важливим для відновлення та розвитку України.

У роботі запропоновано типологізацію громад за рівнем управлінської активності в освіті дорослих, виокремлено: партнерсько-орієнтовані громади, адаптивно-реагуючі громади, тематично-спеціалізовані громади.

Доведено, що інтеграція міжнародного досвіду посилює спроможність місцевих громад ефективно управляти освітою дорослих та сприяє європейській інтеграції освітньої системи України, формуванню цифрових екосистем та забезпеченню сталого розвитку в умовах післявоєнного відновлення.

Цифрова освітня екосистема, що базується як на сучасній міжнародній практиці, так і на українських реаліях цифрової трансформації освіти, в умовах сучасної України виступає стратегічною відповіддю на виклики децентралізації, війни, цифровізації та потреби в адаптації населення до швидких змін на ринку праці. Її основою є партнерська модель управління освітою, яка поєднує зусилля органів місцевої влади, бізнесу, освітніх закладів, громадських організацій та міжнародних партнерів.

Запропонована партнерська модель управління освітою у форматі цифрової освітньої екосистеми є важливим інструментом модернізації освіти дорослих в Україні. Її переваги полягають у ефективному використанні ресурсів; гнучкій адаптації до змін; залученні зацікавлених сторін до спільного планування, реалізації та моніторингу програм; формуванні стійких освітніх рішень, які посилюють локальну спроможність, людський капітал і соціальну згуртованість громад. У контексті повномасштабної війни та післявоєнного відновлення, така модель виступає не лише освітнім, а й інтеграційним, економічним і стратегічним інструментом розвитку держави. ■

БІБЛІОГРАФІЯ

1. Мельниченко О. Андрагогічні принципи освіти дорослих та забезпечення якості неперервної педагогічної освіти. *Педагогічна освіта: Теорія і практика. Психологія. Педагогіка*. 2020. № 33. С. 24–30.
DOI: <https://doi.org/10.28925/2311-2409.2020.33.3>
2. Кремень В. Г. Педагогічна специфіка освіти дорослих. *Вісник Національної академії педагогічних наук України*. 2021. Т. 3. № 1. С. 1–3.
DOI: <https://doi.org/10.37472/2707-305X-2021-3-1-3-6>
3. Нечаєва І., Борисенко О., Онуфрієнко Н. Аналіз можливості та обґрунтування необхідності ство-

- рення проєктів розвитку людського потенціалу регіону. *Економіка та суспільство*. 2021. № 27. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-27-51>
4. Neubaum G., Chounta I.-A., Gredel E., Wiesche D. A Pandemic for the Good of Digital Literacy? An Empirical Investigation of Newly Improved Digital Skills during COVID-19 Lockdowns. *Proceedings of the 2025 CHI Conference on Human Factors in Computing Systems*. 2025. P. 1–11. DOI: <https://doi.org/10.48550/arXiv.2504.13852>
 5. Чертов В. І. Стратегії та виклики неперервної освіти дорослих в умовах воєнного стану : електрон. навч. курс. Біла Церква : БІНПО ДЗВО «УМО» НАПН України, 2024. 37 с.
 6. Овчарук О. В. Інформаційно-цифрове середовище закладу загальної середньої освіти: аналіз поняття у контексті цифровізації. *Цифрова трансформація освіти України в умовах воєнного стану*. 2023. URL: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/735064/1/Ovcharuk_zvitna%202023.pdf
 7. Liashenko O., Spirin O., Lytvynova S., Pinchuk O., Ovcharuk O., Sukhikh A. Conceptual fundamentals for the digitalisation of the educational environment in general secondary education institutions. *Information Technologies and Learning Tools*. 2024. Vol. 102. No. 4. P. 1–25. DOI: <https://doi.org/10.33407/itlt.v102i4.5829>
 8. Пуліна Т. В. Генезис кластерних об'єднань підприємств. *Проблеми економіки*. 2013. № 3. С. 134–142.
 9. Пуліна Т. В. Методичні підходи до створення та розвитку кластерних об'єднань підприємств харчової промисловості : монографія. Запоріжжя : Акцент, 2013. 408 с.
 10. Радкевич В. Публічно-приватне партнерство у професійній освіті європейських країн: провідні тенденції розвитку. *Професійна педагогіка*. 2023. № 2 (27). С. 14–28. DOI: <https://doi.org/10.32835/2707-3092.2023.27.14-28>
 11. Дзюба А. Приватно-публічне партнерство під час війни: як можна покращити забезпечення закладів освіти України. *NUS*. 2023. URL: <https://nus.org.ua/2023/11/22/privatno-publichne-partnerstvo-pid-chas-vijny-yak-mozhna-pokrashhyty-zabezpechennya-zakladiv-osvity-ukrayiny/>
 12. Sommer M. Ukraine: Overcoming the war with adult education. *ELM Magazine*. URL: <https://elmmagazine.eu/ukraine-overcoming-the-war-with-adult-education/>
 13. Ingram G., Vora P. Ukraine digital resilience in a time of war. *The Brookings Institution*. 2024. URL: <https://www.brookings.edu/wp-content/uploads/2024/01/Digital-resilience-in-a-time-of-war-Final.pdf>
 14. Ionan V. Ukraine upgrades digital education efforts. *Atlantic Council*. URL: <https://www.atlanticcouncil.org/blogs/ukrainealert/ukraine-upgrades-digital-education-efforts/>
 15. Селецький А. Проєкт Стратегії цифрової трансформації освіти і науки направлений на створення єдиної екосистеми // Міністерство освіти і науки України. 2021. URL: <https://mon.gov.ua/news/artur-seletskiy-proekt-strategii-tsifrovoyi-transformatsii-osviti-i-nauki-napravleniy-na-stvorenniya-edinoi-ekosistemi>
 16. Дембіцька С., Сіверт І. Цифрова доступність в освіті: виклики та перспективи. *Педагогіка безпеки*. 2024. Т. 9. № 2. С. 57–63. DOI: <https://doi.org/10.31649/2524-1079-2024-9-2-057-063>
 17. Бобро Н. Цифровізація освіти: виклики та можливості у XXI столітті. *Молодий вчений*. 2024. № 5 (129). С. 46–50. DOI: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2024-5-129-8>
 18. Нечаєва І., Гудзь П. Критичний огляд методів оцінки ефективності функціонування органів публічної влади. *Публічне управління: концепції, парадигма, розвиток, удосконалення*. 2024. № 9. С. 107–122. DOI: <https://doi.org/10.31470/2786-6246-2024-9-107-122>
 19. Нечаєва І. Системний цикл людські ресурси-знання-капітал для інновацій: поняття, основні складові та особливості. *International Science Journal of Management, Economics & Finance*. 2024. Т. 3. № 5. С. 55–65.
 20. Про засади державної регіональної політики : Закон України від 05.02.2015 № 156-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/156-19#Text>
 21. Радзіховська Л. М., Гулівата І. О., Гусак Л. П., Ніколіна І. І., Іващук О. В. Особливості проведення оцінки результатів реалізації програм регіонального розвитку в Україні. *Науковий вісник Національного гірничого університету*. 2023. № 2. С. 171–176. DOI: <https://doi.org/10.33271/nvngu/2023-2/171>
 22. Нечаєва І. А. Класифікація регіональних інвестиційних програм та проєктів. *Тиждень науки-2025. Факультет бізнес-технологій та економіки: тези доп. наук.-практ. конф. (14–18 квіт. 2025 р., Запоріжжя)*. Запоріжжя : НУ «Запорізька політехніка», 2025. С. 119–121.
 23. Аніщенко О. В. Освіта дорослих у регіональних документах стратегічного планування: на шляху до сталого розвитку суспільства в Україні. *Освіта дорослих: теорія, досвід, перспективи*. 2021. № 1 (19). С. 19–36. DOI: [10.35387/od.1\(19\).2021.19-36](https://doi.org/10.35387/od.1(19).2021.19-36)
 24. Задорожна-Княгницька Л., Хаджинова І., Совінський С. Освіта дорослих в умовах воєнного часу: до дискурсу проблеми. *Молодь і ринок*. 2024. № 10 (230). С. 34–39. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2024.310260>
 25. Нечаєва І. А. Аналіз формування та витрачання публічних фондів грошових коштів в умовах бю-

- джетної децентралізації. *Ефективна економіка*. 2017. № 2. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5429>
26. Лук'янова Л. Б., Хомич Л. О. Здобутки та перспективи розвитку інституту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України. *Вісник Національної академії педагогічних наук України*. 2022. Т. 4. № 1. DOI: <https://doi.org/10.37472/v.naes.2022.4109>
27. Проект Закону України «Про освіту дорослих». URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/na-zasidannikomitetu-vru-z-pitan-osviti-nauki-ta-innovacij-rozglyanuto-proekt-zakonu-ukrayini-pro-osvitu-doroslih>
28. Війна та освіта. 2 роки повномасштабного вторгнення. Бриф за результатами дослідження. Київ, 2024. URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/news/2024/02/10/Bryf.Viyna.ta.osvita.Dva.roky.povnomasshtabnoho.vtorhnennya.2024.ukr-10.02.2024.pdf>
29. Three years of war: Ukraine's resilience, Europe's support, and the future of skills and employment // ETF – European Training Foundation. URL: <https://www.etf.europa.eu/en/news-and-events/news/three-years-war-ukraines-resilience-europes-support-and-future-skills-and>
30. Цифрові пристрої, передані закладам освіти в межах співпраці з партнерами з розвитку. 2025 // Міністерство освіти і науки України. URL: <https://lookerstudio.google.com/u/0/reporting/d156064e-81a3-4df1-b0ca-ed8132731e5f/page/kxPID>
31. Ukraine: Digital transformation of education as a strategic path to resilience and innovation // Eurydice. URL: <https://eurydice.iea.gov.ua>
32. Міністерство цифрової трансформації. URL: <https://thedigital.gov.ua/ministry>
33. Цифровий університет – проект «Відкрита українська ініціатива» (DigiUni) // EU for Digital. URL: <https://eufordigital.eu/uk/discover-eu/digital-university-open-ukrainian-initiative-digiuni-project/>
34. UNESCO trains 50,000 teachers on digital pedagogy // UNESCO. URL: <https://www.unesco.org/en/articles/ukraine-unesco-trains-50000-teachers-digital-pedagogy>
35. USAID ERA improves professional skills for over 4,000 Ukrainians // USAID Economic Resilience Activity. URL: <https://era-ukraine.org.ua/en/usaaid-era-improves-professional-skills-for-over-4-000-ukrainians/>
36. Education in Ukraine: over \$51 million in grants and in-kind support announced from UNESCO, GPE, Google and Microsoft // UNESCO. URL: <https://www.unesco.org/en/articles/education-ukraine-over-51-million-grants-and-kind-support-announced-unesco-gpe-google-and-microsoft>
37. Офіційний сайт міста Славути. URL: <https://slavutamvk.gov.ua/archives/category/%d0%b3%d1%80%d0%b0%d0%bd%d1%82%d0%b8>
38. Офіційний сайт Чугувської міської ради. URL: <https://chuguiv-gromada.gov.ua/category/novini/>
39. Офіційний сайт Баранівської міської ради. URL: <https://gb.mrada-baranivka.gov.ua/index.php/2018-04-16-20-33-06/99-pasport-hromady>
40. Офіційний сайт Долинської міської територіальної громади. URL: <https://dolynsca-gromada.gov.ua/>
41. Офіційний сайт Глухівської міської ради. URL: <https://hlukhiv-rada.gov.ua/>
42. Офіційний сайт Новоолександрівської територіальної громади. URL: <https://novoolexandrivska-gromada.gov.ua/viddil-osviti-kulturi-molodi-ta-sportu-15-44-22-08-04-2021/>
43. Офіційний сайт Широківської територіальної громади. URL: <https://shtg.gov.ua/about-community>
44. Офіційний сайт Комиш-Зорянської територіальної громади. URL: <https://kom-zoryanska-gromada.gov.ua/>
45. Офіційний сайт Вільнянської міської територіальної громади. URL: <https://vilnyanska-gromada.gov.ua/>
46. Public Private Partnership to Improved Professional Education in Ukraine. 2020 // Swisscontact. URL: <https://www.swisscontact.org/en/projects/public-private-partnership-to-improved-professional-education-in-ukraine>
47. NASH RRI, City Colleges of Chicago, & Association of Innovative and Digital Education. NASH RRI, City Colleges of Chicago, and the Association of Innovative and Digital Education Announce the First Educational Hub for Displaced Ukrainians in the U.S. at Wright College, Humboldt Park's Campus. 2024. URL: <https://colleges.ccc.edu/2024/12/10/nash-rri-city-colleges-of-chicago-and-the-association-of-innovative-and-digital-education-announce-the-first-educational-hub-for-displaced-ukrainians-in-the-u-s-at-wright-college-humboldt-park/>
48. Diia.Education launches updated digital map with Digital Education Hubs. 2025 // United Nations Development Programme. URL: <https://www.undp.org/ukraine/press-releases/diiaeducation-launches-updated-digital-map-digital-education-hubs>
49. About the project // EdUP. URL: <https://www.edup.org.ua/en/about-the-project/>
50. Нечаєва І. А., Рощина Д. С. Використання організаційно-фінансового механізму державно-приватного партнерства: досвід Великобританії. *Ефективна економіка*. 2020. № 12. DOI: 10.32702/2307-2105-2020.12.82
51. Нечаєва І. А., Скоробогатий О. Формування цифрових освітніх екосистем для дорослих: партнерство місцевої влади, бізнесу та закладів освіти // Цифрова економіка : зб. матеріалів III Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Київ, 5–6 черв. 2025 р.). Київ : КНЕУ, 2025. С. 314–319. DOI: <https://doi.org/10.33111/978-966-926-559-3>

REFERENCES

- About the project. *EdUP*. <https://www.edup.org.ua/en/about-the-project/>
- Anishchenko, O. V. (2021). Osvita doroslykh u rehionalnykh dokumentakh stratehichnoho planuvannia: na shliakhu do staloho rozvytku suspilstva v Ukraini [Adult education in regional strategic planning documents: On the way to sustainable development of society in Ukraine]. *Osvita doroslykh: teoriia, dosvid, perspektyvy*, 1(19), 19–36. [https://doi.org/10.35387/od.1\(19\).2021.19-36](https://doi.org/10.35387/od.1(19).2021.19-36)
- Bobro, N. (2024). Tsyfrovizatsiia osvity: vyklyky ta mozhlyvosti u XXI stolitti [Digitalization of education: Challenges and opportunities in the XXI century]. *Molodyi vchenyi*, 5(129), 46–50. <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2024-5-129-8>
- Chertov, V. I. (2024). *Stratehii ta vyklyky neperervnoi osvity doroslykh v umovakh voiennoho stanu* [Strategies and challenges of continuing adult education in martial law]: Elektron. navch. kurs. BINPO DZVO «UMO» NAPN Ukrainy. Bila Tserkva.
- Dembitska, S., & Sivert, I. (2024). Tsyfrova dostupnist v osviti: vyklyky ta perspektyvy [Digital accessibility in education: Challenges and prospects]. *Pedahohika bezpeky*, 9(2), 57–63. <https://doi.org/10.31649/2524-1079-2024-9-2-057-063>
- Diia.Education launches updated digital map with Digital Education Hubs. (2025). *United Nations Development Programme*. <https://www.undp.org/ukraine/press-releases/diaaeducation-launches-updated-digital-map-digital-education-hubs>
- Dziuba, A. (2023). Pryvatno-publichne partnerstvo pid chas viiny: yak mozhna pokrashchyty zabezpechennia zakladiv osvity Ukrainy [Private-public partnership during the war: How to improve the provision of educational institutions in Ukraine]. *NUS*. <https://nus.org.ua/2023/11/22/pryvatno-publichne-partnerstvo-pid-chas-viiny-yak-mozhna-pokrashchyty-zabezpechennya-zakladiv-osvity-ukrayiny/>
- Education in Ukraine: over \$51 million in grants and in-kind support announced from UNESCO, GPE, Google and Microsoft. *UNESCO*. <https://www.unesco.org/en/articles/education-ukraine-over-51-million-grants-and-kind-support-announced-unesco-gpe-google-and-microsoft>
- Ingram, G., & Vora, P. (2024). Ukraine digital resilience in a time of war. *The Brookings Institution*. <https://www.brookings.edu/wp-content/uploads/2024/01/Digital-resilience-in-a-time-of-war-Final.pdf>
- Ionan, V. Ukraine upgrades digital education efforts. *Atlantic Council*. <https://www.atlanticcouncil.org/blogs/ukrainealert/ukraine-upgrades-digital-education-efforts/>
- Kremen, V. H. (2021). Pedahohichna spetsyfika osvity doroslykh [Pedagogical specificity of adult education]. *Visnyk Natsionalnoi akademii pedahohichnykh nauk Ukrainy*, 3(1), 1–3. <https://doi.org/10.37472/2707-305X-2021-3-1-3-6>
- Liashenko, O., Spirin, O., Lytvynova, S., Pinchuk, O., Ovcharuk, O., & Sukhikh, A. (2024). Conceptual fundamentals for the digitalisation of the educational environment in general secondary education institutions. *Information Technologies and Learning Tools*, 102(4), 1–25. <https://doi.org/10.33407/itlt.v102i4.5829>
- Luk'yanova, L. B., & Khomych, L. O. (2022). Zdobutky ta perspektyvy rozvytku instytutu pedahohichnoi osvity i osvity doroslykh imeni Ivana Ziazuna NAPN Ukrainy [Achievements and prospects of the development of the Ivan Zyazyun Institute of Pedagogical Education and Adult Education of the National Academy of Educational Sciences of Ukraine]. *Visnyk Natsionalnoi akademii pedahohichnykh nauk Ukrainy*, 4(1). <https://doi.org/10.37472/v.naes.2022.4109>
- Melnichenko, O. (2020). Andrahohichni pryntsyipy osvity doroslykh ta zabezpechennia yakosti neperervnoi pedahohichnoi osvity [Andragogical principles of adult education and quality assurance of continuing pedagogical education]. *Pedahohichna osvita: Teoriia i praktyka. Psykholohiia. Pedahohika*, 33, 24–30. <https://doi.org/10.28925/2311-2409.2020.33.3>
- Ministerstvo tsyfrovoi transformatsii [Ministry of Digital Transformation]. <https://thedigital.gov.ua/ministry>
- NASH RRI, City Colleges of Chicago, & Association of Innovative and Digital Education. (2024). NASH RRI, City Colleges of Chicago, and the Association of Innovative and Digital Education Announce the First Educational Hub for Displaced Ukrainians in the U.S. at Wright College, Humboldt Park's Campus. <https://colleges.ccc.edu/2024/12/10/nash-rri-city-colleges-of-chicago-and-the-association-of-innovative-and-digital-education-announce-the-first-educational-hub-for-displaced-ukrainians-in-the-u-s-at-wright-college-humboldt-park/>
- Nechaieva, I. A. (2017). Analiz formuvannia ta vytrachannia publichnykh fondiv hroshovykh koshtiv v umovakh biudzhetnoi detsentralizatsii [Analysis of the formation and expenditure of public funds in the context of budget decentralization]. *Efektivna ekonomika*, 2. <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5429>
- Nechaieva, I. (2024). Systemnyi tsykl liudski resursy-znannia-kapital dlia innovatsii: poniattia, osnovni skladovi ta osoblyvosti [Systemic cycle human resources-knowledge-capital for innovation: concept, main components and features]. *International Science Journal of Management, Economics & Finance*, 3(5), 55–65.
- Nechaieva, I. A. (2025). Klasyfikatsiia rehionalnykh investytsiinykh prohram ta proektiv [Classification of regional investment programs and projects]. *Tyzhden nauky-2025. Fakultet biznes-tekhnologii ta ekonomiky: tezy dop. nauk.-prakt. konf. (14–18 kvit. 2025 r., Zaporizhzhia)*, 119–121. NU «Zaporizka politekhnika». Zaporizhzhia.

- Nechaieva, I., Borysenko, O., & Onufriienko, N. (2021). Analiz mozhlyvosti ta obgruntuvannia neobkhdnosti stvorennia proektiv rozvytku liudskoho potentsialu rehionu [Analysis of the possibility and justification of the need to create projects for the development of human potential in the region]. *Ekonomika ta suspilstvo*, 27. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-27-51>
- Nechaieva, I., & Hudz, P. (2024). Krytychnyi ohliad metodiv otsinky efektyvnosti funktsionuvannia orhaniv publichnoi vlady [Critical review of methods for evaluating the effectiveness of public authorities]. *Publichne upravlinnia: kontseptsii, paradyhma, rozvytok, udoskonalennia*, 9, 107–122. <https://doi.org/10.31470/2786-6246-2024-9-107-122>
- Nechaieva, I. A., & Roshchyna, D. S. (2020). Vykorystannia orhanizatsiino-finsanovoho mekhanizmu derzhavno-pryvatnoho partnerstva: dosvid Velykobrytanii [Using the organizational and financial mechanism of public-private partnership: The experience of Great Britain]. *Efektivna ekonomika*, 12. <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2020.12.82>
- Nechaieva, I. A., & Skorobohaty, O. (2025). Formuvannia tsyfrovyykh osvitykh ekosystem dlia doroslykh: partnerstvo mistsevoi vlady, biznesu ta zakladiv osvity [Formation of digital educational ecosystems for adults: Partnership of local authorities, business and educational institutions]. *Tsyfrova ekonomika : zb. materialiv III Mizhnar. nauk.-prakt. konf. (m. Kyiv, 5–6 cherv. 2025 r.)*, 314–319. KNEU. Kyiv. <https://doi.org/10.33111/978-966-926-559-3>
- Neubauer, G., Chounta, I.-A., Gredel, E., & Wiesche, D. (2025). A Pandemic for the Good of Digital Literacy? An Empirical Investigation of Newly Improved Digital Skills during COVID-19 Lockdowns. *Proceedings of the 2025 CHI Conference on Human Factors in Computing Systems*, 1–11. <https://doi.org/10.48550/arXiv.2504.13852>
- Ofitsiyni sait Baranivskoi miskoi rady [Official website of Baranivka City Council]. <https://gb.mrada-baranivka.gov.ua/index.php/2018-04-16-20-33-06/99-pasport-hromady>
- Ofitsiyni sait Chuhuyivskoi miskoi rady [Official website of Chuguyiv City Council]. <https://chuguyiv-gromada.gov.ua/category/novini/>
- Ofitsiyni sait Dolynskoi miskoi terytorialnoi hromady [Official website of Dolynska City Territorial Community]. <https://dolynska-gromada.gov.ua/>
- Ofitsiyni sait Hlukhivskoi miskoi rady [Official website of Hlukhiv City Council]. <https://hlukhiv-rada.gov.ua/>
- Ofitsiyni sait Komysh-Zorianskoi terytorialnoi hromady [Official website of Komysh-Zoryanska Territorial Community]. <https://kom-zoryanska-gromada.gov.ua/>
- Ofitsiyni sait Novoaleksandrivskoi terytorialnoi hromady [Official website of Novoaleksandrivska Territorial Community]. <https://novoalexandrivska-gromada.gov.ua/viddil-osviti-kulturi-molodi-ta-sportu-15-44-22-08-04-2021/>
- Ofitsiyni sait Shyroktivskoi terytorialnoi hromady [Official website of Shyroktivska Territorial Community]. <https://shtg.gov.ua/about-community>
- Ofitsiyni sait Vilnianskoi miskoi terytorialnoi hromady [Official website of Vilnyanska City Territorial Community]. <https://vilnyanska-gromada.gov.ua/>
- Ofitsiyni sait mista Slavuta [Official website of the city of Slavuta]. <https://slavuta-mvk.gov.ua/archives/category/%d0%b3%d1%80%d0%b0%d0%bd%d1%82%d0%b8>
- Ovcharuk, O. V. (2023). Informatsiino-tsyfrove sere-dovyshche zakladu zahalnoi serednoi osvity: analiz poniattia u konteksti tsyfrovizatsii [Information and digital environment of a general secondary education institution: Analysis of the concept in the context of digitalization]. *Tsyfrova transformatsiia osvity Ukrainy v umovakh voiennoho stanu*. https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/735064/1/Ovcharuk_zvitna%202023.pdf
- Proiekt Zakonu Ukrainy «Pro osvitu doroslykh» [Draft Law of Ukraine «On Adult Education»]. <https://www.kmu.gov.ua/news/na-zasidanni-komitetu-vru-z-pitan-osviti-nauki-ta-innovacij-rozglyanuto-proekt-zakonu-ukrayini-pro-osvitu-doroslih>
- Public Private Partnership to Improved Professional Education in Ukraine. (2020). *Swisscontact*. <https://www.swisscontact.org/en/projects/public-private-partnership-to-improved-professional-education-in-ukraine>
- Pulina, T. V. (2013). Henezys klasternykh ob'yednan pid-priemstv [Genesis of cluster associations of enterprises]. *Problemy ekonomiky*, 3, 134–142.
- Pulina, T. V. (2013). *Metodychni pidkhody do stvorennia ta rozvytku klasternykh ob'yednan pidpriemstv kharchovoi promyslovosti* [Methodological approaches to the creation and development of cluster associations of food industry enterprises]: Monohrafiia. Aktsent. Zaporizhzhia.
- Radkevych, V. (2023). Publichno-pryvatne partnerstvo u profesiinii osviti yevropeiskykh krain: providni tendentsii rozvytku [Public-private partnership in vocational education of European countries: Leading trends of development]. *Profesiina pedahohika*, 2(27), 14–28. <https://doi.org/10.32835/2707-3092.2023.27.14-28>
- Radzikhovska, L. M., Hulivata, I. O., Husak, L. P., Nikolina, I. I., & Ivashchuk, O. V. (2023). Osoblyvosti provedennia otsinky rezultativ realizatsii prohram rehionalnoho rozvytku v Ukraini [Features of assessing the results of regional development programs implementation in Ukraine]. *Naukovyi visnyk Natsionalnoho hirnychoho universytetu*, 2, 171–176. <https://doi.org/10.33271/nvngu/2023-2/171>
- Seletskyi, A. (2021). Proiekt Stratehii tsyfrovoy transformatsii osvity i nauky napravlenyi na stvorennia yedynoi ekosystemy [The draft Strategy for Digital Transformation of Education and Science is aimed at creating a unified ecosystem]. *Ministerstvo osvity i nauky Ukrainy*. <https://mon.gov.ua/news/artur>

seletskiy-proekt-strategii-tsifrovoi-transformatsii-osviti-i-nauki-napравleniy-na-stvorennya-edinoi-ekosistemi

Sommer, M. Ukraine: Overcoming the war with adult education. *ELM Magazine*. <https://elmmagazine.eu/ukraine-overcoming-the-war-with-adult-education/>

Three years of war: Ukraine's resilience, Europe's support, and the future of skills and employment. *ETF – European Training Foundation*. <https://www.etf.europa.eu/en/news-and-events/news/three-years-war-ukraines-resilience-europes-support-and-future-skills-and>

Tsyfrovi prystroi, peredani zakladam osvity v mezhakh spivpratsi z partneramy z rozvytku [Digital devices transferred to educational institutions as part of cooperation with development partners]. (2025). *Ministerstvo osvity i nauky Ukrainy*. <https://lookerstudio.google.com/u/0/reporting/d156064e-81a3-4df1-b0ca-ed8132731e5f/page/kxPI>

Tsyfrovyi universytet – proekt «Vidkryta ukrainska initsiatyva» (DigiUni) [Digital University - project «Open Ukrainian Initiative» (DigiUni)]. *EU for Digital*. <https://eufordigital.eu/uk/discover-eu/digital-university-open-ukrainian-initiative-digiuni-project/>

UNESCO trains 50,000 teachers on digital pedagogy. *UNESCO*. <https://www.unesco.org/en/articles/>

ukraine-unesco-trains-50000-teachers-digital-pedagogy

USAID ERA improves professional skills for over 4,000 Ukrainians. *USAID Economic Resilience Activity*. <https://era-ukraine.org.ua/en/usaaid-era-improves-professional-skills-for-over-4-000-ukrainians/>

Ukraine: Digital transformation of education as a strategic path to resilience and innovation. *Eurydice*. <https://eurydice.iea.gov.ua>

Viina ta osvita. 2 roky povnomasshtabnoho vtorhнення. Bryf za rezultatamy doslidzhennia [War and education. 2 years of full-scale invasion. Research Brief]. (2024). Kyiv. <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/news/2024/02/10/Bryf.Viyna.ta.osvita.Dva.roky.povnomasshtabnoho.vtorhnen-nya.2024.ukr-10.02.2024.pdf>

Zadorozhna-Kniahnytska, L., Khadzhynova, I., & Sovinskyi, S. (2024). Osvita doroslykh v umovakh voiennoho chasu: do dyskursu problemy [Adult education in wartime: To the discourse of the problem]. *Molod i rynek*, 10(230), 34–39. <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2024.310260>

Zakon Ukrainy «Pro zasady derzhavnoi rehionalnoi polityky» [Law of Ukraine «On the Principles of State Regional Policy»] № 156-VIII vid 05.02.2015. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/156-19#Text>